

2020

SBORNÍK ABSTRAKT

XXVI. CELOSTÁTNÍ KONFERENCE

Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP

a

59. CELOSTÁTNÍ KONFERENCE

AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP

a

AT sekce Slovenskej psychiatrickej spoločnosti

AT KONFERENCE 2020

**XXVI. celostátní konference Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP
a 59. celostátní konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP a
AT sekce Slovenskej psychiatrickej spoločnosti**

Konferenci pořádá

**SPOLEČNOST PRO NÁVYKOVÉ NEMOCI ČLS J. E. PURKYNĚ
A AT SEKCE PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS J. E. PURKYNĚ**

ve spolupráci

S PARTNERY

Hlavní město Praha

Úřad vlády ČR - Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

A S PODPOROU

AbbVie s.r.o. – hlavní partner konference

Swixx Biopharma s.r.o.

SBORNÍK ABSTRAKT

16. listopad 2020

PREZIDENT KONFERENCE

Prim. MUDr. Petr Popov, MHA.

PŘEDESDA PROGRAMOVÉHO VÝBORU

doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.

PROGRAMOVÝ VÝBOR

MUDr. David Adameček

MUDr. Jiří Dolák

MUDr. Andrea Miklovičová

doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

Prim. MUDr. Petr Popov, MHA

PŘEDESDA ORGANIZAČNÍHO VÝBORU

doc. PhDr. Matúš Šucha, Ph.D.

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

PhDr. Denisa Manková, Ph.D.

Mgr. Gabriel Kňázek

Mgr. Barbora Považanová

Mgr. Tereza Rumlerová

AKREDITACE

Asociace klinických psychologů: AKP ČR-VČ/OK/005/2020

Česká asociace adiktologů: ČAA/KK/009/2020

Česká asociace sester: ČAS/424/2020

Česká lékařská komora: LK 100747

OBSAH

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY AT KONFERENCE 2020	7
ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ PODMÍNKY PRO AKTIVNÍ, PASIVNÍ ÚČASTNÍKY, MODERÁTORY	8
PROGRAM AT KONFERENCE 16. 11. 2020	9
SEKCE A	9
SEKCE B	11
SEKCE C	12
SEKCE D	13
ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE.....	14
Anotace ústních sdělení (řazeno abecedně)	14
Anotace workshopů (řazeno abecedně).....	36
Anotace posterů (řazeno abecedně)	38
ABECEDNÍ SEZNAM PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE	42
Ústní sdělení	42
Workshopy.....	43
Balintovská skupina (max. 12 osob)	43
S klientem na chatu	43
Sametovej Perník.....	43
Postery	43
ABECEDNÍ SEZNAM PŘEDNÁŠEJÍCÍCH A AUTORŮ POSTERŮ	44

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY AT KONFERENCE 2020

Vážení a milí účastníci,

vítáme Vás na dalším ročníku AT konference, který letos probíhá netradičně v online prostředí.

Celý program konference bude probíhat **prostřednictvím aplikace ZOOM**. Níže jsou uvedeny bližší informace o průběhu akce a také o samotné aplikaci:

1. V programu u **každého bloku bude uveden odkaz na zoom místnost**, ve které bude daný blok online probíhat; časy a rozdělení platí dle programu.
2. **Každou konferenční místnost spravuje správce**, konferenční blok moderuje moderátor uvedený v programu; přednášející mají otevřenou svou prezentaci, kterou při vyzvání nasdílejí.
3. Během konference bude v provozu i **podpůrná ZOOM místnost**, kterou bude mít na starosti Dr. Manková – místnost je určená pro dotazy a další administrativní aktivity:
 - od 8:15 do 17:00 na odkazu:
<https://cesnet.zoom.us/j/91260921152>

Certifikáty o aktivní či pasivní účasti budou zaslány na Vaše emailové adresy v nejbližších dnech po skončení akce.

Aby mohly být certifikáty zaslány, prosíme všechny lékaře, aby nám zaslali své identifikační číslo České lékařské komory!

ZÁKLADNÍ TECHNICKÉ PODMÍNKY PRO AKTIVNÍ, PASIVNÍ ÚČASTNÍKY, MODERÁTORY

1. počítač nebo notebook (nedoporučujeme připojení přes chytrý telefon),
2. stabilní připojení k internetu,
3. internetový prohlížeč
4. v počítači mít **nainstalovanou aplikaci ZOOM Client for Meetings** (<https://zoom.us/download>),
5. **webovou kameru a mikrofon u přednášejících a moderátorů** (nutné mít obraz i zvuk!!), u pasivních účastníků není potřeba mikrofon a kamera, ale nebudete se moci zapojovat do diskuze,
6. funkční a zapnuté reproduktory či sluchátka,
7. čas a klid ☺
8. Ti, kteří **aplikaci ZOOM nevyužívají/neznají, se nemusí ničeho obávat. Platforma umí pracovat i přes webové stránky bez instalace** aplikace, nicméně doporučujeme přímou instalaci (viz červený bod výše). Registrovat se můžete, ale nemusíte (viz dále). Máme zkušenost, že připojení přes nainstalovanou aplikaci je stabilnější.
9. Pokud se budete přihlašovat – tedy **připojovat ke konferenčnímu hovoru, stačí kliknout/zkopírovat link /internetový odkaz/ a zvolit JOIN A MEETING**. Pokud Vás systém vyzve ke **vložení jména** (či e-mailu, uvádějte ten, který máte v přihlášce na konferenci), tak prosím učiňte, **abychom Vás mohli identifikovat** – tedy prosím žádná čísla či zkratky.
10. V ideálním případě se můžete na spojení připravit tím, že se v aplikaci zaregistrujete – tedy políčko SIGN UP FOR FREE na uvedeném odkazu nahoře. Opět uvádějte Váš e-mail, příjmení pro jednoduchou identifikaci.

PROGRAM AT KONFERENCE 16. 11. 2020

SEKCE A (technická podpora Mgr. Gabriel Kňážek)

LINK: <https://cesnet.zoom.us/j/94947769987>

9.00 - 10.30

Slavnostní zahájení

Mravčík, Chomynová, Janíková, Grohmannová - Metamfetamin v ČR - souhrn situace napříč indikátory

Kalina, K. - Metamfetaminové psychózy: komorbidita či součást klinického obrazu?

Moderátor: Kalina, K., Popov. P.

11.00 - 12.30

Jarošíková, H. - Rodiny uživatelů návykových látek: partnerské vztahy ovlivňované závislostí na metamfetaminu

Volfová, A. - Perníkářky v protialkoholní léčbě

Jirový, F. - Muž, 26 let, metamfetamin... už dávno ne. Příspěvek k proměně (klientely) komunit.

Moderátor: Kalina, K.

12.30 - 13.00

POSTEROVÁ SEKCE

Dolejš, M., Suchá, J., Pipová, H. - Dotazník hraní digitálních her (DHDH)

Dolezalova, P., Cervenka, K., Vojtova, V., Kazmer, L., Orlikova, B. - Prevalence of substance use among the Czech adolescents living in residential settings

Olivová, A., Slezáčková, A. - Osobnostní rozvoj při zotavování se ze závislosti na omamných látkách

Lososová, A., Volfová, A., Svěcená, K., Šťastná, B. - Studium adiktologie FRČÍ!

Moderátor: Popov, P.

14.00 - 15.30

Staňková, N., Titman, M., Šulová, L. - Jak se domluvit nejen s perníkářem aneb Transakční analýza v nízkoprahových adiktologických službách

Hloušek, R., Černý, J., Janíková, B. - Metamfetamin - z ČR do Afghánistánu a zpět aneb máme světu co říct?

Moderátor: Kalina, K.

16.00 - 17.30

Loo Brtníková, V. - „Like“ na sociálních sítích jako novodobý metamfetamin příslušníků generace Z

Sloviaková, K. - Poruchy příjmu potravy u uživatelů metamfetaminu

Mikulášek, O., Babic, J. - Práce s uživateli pervitinu přes Facebook

Moderátor: Kalina, K.

18.00 - 19.30

WORKSHOP - Ivanys, D., Kazbal, A., Marková, H., Skopec, J. - Sametovej Perník

SEKCE B (technická podpora Mgr. Barbora Považanová)

LINK: <https://cesnet.zoom.us/j/95905028818>

11.00 - 12.30

Mravčík, V. - Užívání návykových látek a další závislosti za nouzového stavu v souvislosti s COVID-19 - souhrn dostupných dat

Ochaba, R., Konkol', N. - Fajčenie a COVID-19.

Fraňková, S., Jandová, Z., Jinochová, G., Kreidlová, M., Merta, D., Šperl, J. - Faktory ovlivňující adherenci k léčbě HCV infekce u nitrožilních uživatelů drog

Moderátor: Mravčík, V.

14.00 - 15.30

Hulík, M. - Identita TK Němčice – kde jsme dnes?

Nott, Z., Rychnovská, Z., Failová, Z. - Představení konceptu recovery koučování v globálním kontextu a první výsledky výcviku recovery koučování u nás

Stromšíková, A., Šandera, P. - Práce s rodiči se zkušeností s užíváním návykových látek - příběh jedné rodiny

Moderátor: Hulík, M.

16.00 - 17.30

Čtvrtečková M., Černý J., et al: Zkušenost lidí, kteří berou nelegální drogy, s procesem formování participativní skupiny

Landa, M. - FAKT Abstinenci

Feifer, Bednář - Zpráva o činnosti patientského sdružení

Moderátor: Popov, P.

18.00 - 19.30

WORKSHOP - Šedivý, J., Hanková, O., Minařík, G. - S klientem na chatu

SEKCE C (technická podpora Mgr. Tereza Rumlerová)

LINK: <https://cesnet.zoom.us/j/99426504097>

11.00 - 12.30

Švarc, J. - Pokus o standardizaci délky ochranného léčení (OL) návykových nemocí

Kulhánek, A., Mašlániová, M. - Koncepce nekuřáckého detoxu Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

Hloušek, R. - Alkohol a harm reduction

Moderátor: Popov, P.

14.00 - 15.30

Janíková, B. - Distribuce naloxonu

Višňovský, E. - Novinky v léčbě závislosti od opioidů

Koreš, J. - Hráčům na dosah

Moderátor: Janíková, B.

16.00 - 17.30

Franc, L. - Jak se učím spolupracovat s OSPODem

Šalomoun, J., Roubalová, A. - Quo vadis výkaznictví 2.0

Volfová, A., Svoboda, M., Zatřepálek, J. - Je třeba hájit zájmy adiktologů? Deset let ČAA - reflexe a vize

Moderátor: Volfová, A.

18.00 - 19.30

WORKSHOP - Kalina, K. - Balintovská skupina (max. 12 osob)

SEKCE D (technická podpora PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.)

LINK: <https://cesnet.zoom.us/j/92418821756>

16.00 - 17.30

Gavurová, B., Kulhánek, A., Fidesová, H., Tarhaničová, M. - Ekonomická kvantifikace společenských nákladů užívání alkoholu, tabáku, nelegálních drog a hazardního hraní v ČR

Svěcená, K., Rodová, Z. - Ergoterapeut má svou roli nejen u uživatelů metamfetaminu!

Lukavská, K., Pokorná, V., Kulhánek, A. - Elektronické cigarety a středoškoláci – vnímaná rizikovost a specifika užívání

Moderátor: Svěcená, K.

ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE

Anotace ústních sdělení (řazeno abecedně)

Autor:	Markéta Čtvrtečková, Jakub Černý, Barbora Demková, Jan Pohl, Eva Šulerová
Název příspěvku:	Zkušenost lidí, kteří berou nelegální drogy, s procesem formování participativní skupiny
Pracoviště:	Ostravská Univerzita, Fakulta sociálních studií
Grantová podpora:	Ostravská Univerzita (Fakulta sociálních studií) a Společnost Podané ruce
Klíčová slova:	participace, experti se zkušeností, akční výzkum, peer work

V posledních letech se v České republice klade stále větší důraz na participaci v různých oblastech lidské činnosti. V oblasti drogových nebo adiktologických služeb tradičně převládal spíše expertní přístup, ve kterém participace uživatelů drog na poskytování služeb i jejich plánování nehrála podstatnou roli. V našem příspěvku vycházíme ze zkušenosti se zapojením uživatelů především pervitinu ale i opiátů do projektu Street support, který se zaměřuje na pomoc lidem v nouzi a na advokacii ze zdola. Tento projekt navazuje na historii drogových služeb vytvářených spolu se samotnými uživateli. V roce 2019 se uskutečnily výzkumné rozhovory v rámci participativního akčního výzkumu zaměřené na zkušenost členů skupiny Street support s procesem formování projektu založeného na participativním principu. Výzkum se zaměřoval na vnímání a proměnu role klientů a pomáhajících pracovníků a na možnosti i výzvy, které nutně vyplývají z rovnějšího rozdělení moci mezi experty na základě vzdělání a experty na základě zkušenosti. Dosavadní zkušenosti poukazují na změny v oblasti životní situace členů skupiny, změny na úrovni vzájemných vztahů mezi členy skupiny bez ohledu na jejich původní role i na změny v oblasti kultury a smýšlení organizace pod níž projekt funguje.

Autor:	Feifer, Bednář
Název příspěvku:	Zpráva o činnosti patientského sdružení

Pracoviště:	Recovery - sdružení pacientů s diagnózou závislosti, z.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Pacienti, patientský svaz, destigmatizace, závislosti, uzdravování, léčba, dostupnost, financování

RECOVERY, sdružení pacientů s diagnózou závislosti z.s., hájící práva pacientů a osob blízkých, kterým závislostní poruchy podstatně snižují kvalitu života. Dále se snaží o destigmatizaci závislostních onemocnění, odstraňování bariér při vyhledání odborné pomoci. Ochrana práv a prosazování zájmů pacientů u plátců a poskytovatelů zdravotní a sociální péče. Informování veřejnosti o problematice závislostních onemocnění a léčbě. Podpora a tvorba preventivních programů a aktivní působení na zákonodárce, orgány státní správy a místních samospráv v obcích za účelem snižování zdravotních rizik spojených s propagací a distribucí návykových látek a s propagací a poskytováním hazardních her. Podpora zdravého životního stylu a osobní spokojenosti (well-being). Podpora svépomocných organizací a skupin poskytujících pomoc závislým osobám a jejich blízkým. Zdraví - lidé v uzdravení musí pracovat na překonání své nemoci, i když to může být postupný proces. Musí také přijmout životní styl, který podporuje fyzické a emocionální zdraví.

Domov - osoba, která se zotavuje, musí mít stabilní životní prostředí, které podporuje praktiky zotavení. Smysl konání - člověk v uzdravení musí mít účel. Mít účel dává identitu a důstojnost. Účel může být odvozen z dobrovolnictví, školy, práce, rodinných povinností nebo tvůrčích činností. Každodenní účel dává životu smysl a směr. Společnost - každý potřebu

Autor:	Lukáš Franc
Název příspěvku:	Jak se učím spolupracovat s OSPODem
Pracoviště:	Společnost Podané ruce o.p.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	OSPOD, metamfetamin, případová konference, motivace, dobrá praxe, kasuistika

V příspěvku se budu zabývat poznatky z případových konferencí na OSPOD, které jsem absolvoval. Jednalo se vždy o matky závislé na metamfetaminu, kterým hrozilo odebrání dítěte. Z jistého pohledu se může zdát (a občas to slýchám), že spolupráce s OSPOD je proti zájmu klienta nebo porušením jeho anonymity. Já se budu zamýšlet nad tím, jak případovou konferenci využít v klientův prospěch, přitom neztratit ani špetku důvěry jako terapeut, a naopak ji získat. V prezentaci využiji reálné případy, každý v jiné fázi vývoje. Autor je psycholog a terapeut v Centru komplexní péče v Olomouckém kraji ve Společnost Podané ruce o.p.s. Centrum se specializuje na prevenci, poradenství a léčbu v oblasti nelátkových závislostí, nejčastěji na práci s patologickými hráči. Sekundárně pracujeme s uživateli nealkoholových drog.

Autor:	Soňa Fraňková, Zuzana Jandová, Gabriela Jinochová, Miluše Kreidlová, Dušan Merta, Jan Šperl
Název příspěvku:	Faktory ovlivňující adherenci k léčbě HCV infekce u nitrožilních uživatelů drog
Pracoviště:	Institut klinické a experimentální medicíny
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	HCV infekce, léčba, adherence, PWID

Úvod: Injekční uživatelé drog (PWID) tvoří přibližně 75 % nově diagnostikovaných případů HCV a je k nim přistupováno jako k obtížně léčitelným, což představuje bariéru v dostupnosti léčby.

Cíl: Cílem práce je analyzovat faktory ovlivňující adherenci k léčbě HCV u PWID.

Metody: Do studie byli zařazení pacienti léčení pro HCV od ledna 2017 do srpna 2018, rozdělení do 2 skupin: skupina PWID (N = 101) a kontrolní skupina (N = 177, pacienti bez anamnézy nitrožilního užívání drog, IVDU).

Výsledky: Vyléčilo se 98 % pacientů v obou skupinách. Data týkající se adherence byla hodnocena metodou multivariantní logistické regrese. IVDU nepředstavovalo faktor přispívající k horší adherenci k léčbě. Stabilní bydlení bylo signifikantním prediktorem excelentní adherence ($p < 0,05$; OR 5,00), zatímco cizinci a pacienti, kteří k léčbě přišli bez doporučení, měli adherenci horší ($p < 0,05$; OR 0,39 respektive $p < 0,05$; OR 0,40). Ve skupině

PWID vyšší věk ($p < 0,05$; OR 1,07) a stabilní bydlení ($p < 0,01$; OR 9,70) představovaly faktory pozitivně přispívající k adherenci. Naopak, stabilní práce negativně ovlivňovala adherenci ($p < 0,05$; OR 0,24). V kontrolní skupině žádný ze zkoumaných demografických faktorů adherenci neovlivňoval.

Závěr: Ve skupině PWID byla účinnost léčby a adherence vynikající. Stabilní bydlení a vyšší věk byly identifikovány jako faktory pozitivně ovlivňující adherenci k léčbě.

Autor:	Beata Gavurová, Adam Kulhánek, Hana Fidesová, Miriama Tarhaničová
Název příspěvku:	Ekonomická kvantifikace společenských nákladů užívání alkoholu, tabáku, nelegálních drog a hazardního hraní v ČR
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Tento příspěvek byl podpořen projektem RVKPP A-86-19 a institucionálním programem podpory Progres č. Q06/LF1
Klíčová slova:	společenské náklady – metodika - návykové látky – hazardní hraní – etiologický faktor

Východiska: Dostupné studie vyčíslují společenské náklady užívání návykových látek v ČR v řádech desítek miliard korun ročně. Cílem projektu bylo vytvořit komplexní metodiku a na jejím základě kvantifikovat společenské náklady užívání alkoholu, tabáku, nelegálních drog a hazardního hraní v kontextu ČR. Metody: Datová základna byla analyzována s pomocí hloubkové analýzy dat, tzv. data miningu. Pro kvantifikaci společenských nákladů jsme využili metodu nákladů nemoci (Cost-of-illness method). Ušlá produktivita byla kvantifikována s pomocí human capital approach a Potential years of life lost (PYLL). S ohledem na datovou dostupnost jsme vycházeli z přístupu založeném na příjmu (income-based approach). Výsledky: V rámci projektu byla vytvořena inovovaná metodika pro výpočet společenských nákladů. S pomocí ekonometrických metod jsme analyzovali náklady v důsledku užívání alkoholu, tabáku, nelegálních drog a hazardního hraní v oblasti zdravotní, sociální a trestní v období 2016-2017. Jedny z nejnákladnějších položek tvořily náklady na ušlou produktivitu. V příspěvku představíme metodologický rámec ekonomické

kvantifikace a výsledky analýz za jednotlivé datové segmenty. Závěry: Kvantifikace společenských nákladů užívání návykových látek a hazardního hraní v ČR přináší důležité pohledy na současnou situaci, stejně jako příspěvek k hodnocení efektivity veřejné politiky.

Autor:	Roman Hloušek
Název příspěvku:	Alkohol a Harm Reduction
Pracoviště:	Renadi, o. p. s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	alkohol, problémové pití, Harm Reduction, neabstinenční přístupy, poradenství, psychoterapie

Příspěvek mapuje strategie zaměřené na přímou práci s uživateli alkoholu vycházející z filozofie Harm Reduction a neabstinenčně orientovaných přístupů. I když jsou inspirací zejména zahraniční příklady, tak se příspěvek soustředí na přístupy, které jsou již v ČR uplatňovány v praxi (např. moderované pití, HR psychoterapie, Housing First, Responsible Drinking) nebo ty, které by mohli být v kontextu českých drogových politik aplikovány (např. mokrá denní centra). Kromě teoretických a metodologických východisek obsahuje příspěvek rovněž krátké kazuistické příklady.

Autor:	Roman Hloušek, Jakub Černý, Barbara Janíková
Název příspěvku:	Metamfetamin - z ČR do Afghánistánu a zpět aneb máme světu co říct?
Pracoviště:	Renadi, o. p. s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Metamfetamin, Harm Reduction, mezinárodní spolupráce, výzkum, Afghánistán

Příspěvek se zabývá aktuální situací v oblasti problémového užívání metamfetaminu a poskytovaných harm reduction služeb v Afghánistánu. Vychází z přímé práce českých expertů v Kábulu v letech 2015-2018. Cílem projektu byl rozvoj harm reduction služeb a podpora a realizace výzkumu. Afghánistán je zemí s nejvyšší produkcí opia a vysokou mírou užívání

nelegálních látek v populaci. V posledních letech se zde kromě užívání opioidů a konopných látek masivně rozšířilo také užívání metamfetaminu. V příspěvku se věnujeme závěrům tří výzkumů s využitím kvalitativního i kvantitativního šetření na otevřené drogové scéně v Kábulu, které popisují kontext rychlého rozšíření metamfetaminu, jeho dopady na otevřenou drogovou scénu i zkušenost s místním systémem léčby. Obsahem příspěvku bude rovněž popis aktivit zaměřených na podporu harm reduction programů pro uživatele metamfetaminu v Kábulu a zamyšlení nad možnostmi přenosu odborných zkušeností s prací s uživateli pervitinu v ČR do odlišného kulturního kontextu a návazné reflexe intervencí v ČR. Inspirující a obohacující byla rovněž spolupráce s dalšími experty z jiných zemí, kteří byli do projektu přizváni.

Autor:	Martin Hulík
Název příspěvku:	Identita TK Němčice – kde jsme dnes?
Pracoviště:	SANANIM, z. ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	terapeutická komunita, identita, občanská společnost

Příští rok oslaví Terapeutická komunita Němčice 30. výročí své existence. Doba jejího založení se překrývá s dobou začátku nového rozvoje svobody, demokracie a občanské společnosti. Byla to doba spojená s mnohými očekáváními a nadějemi. Po téměř třech desetiletích se chceme ohlédnout zpět po zdrojích těchto nadějí a očekávání a nahlédnout za ty běžně prožívané a dobře známé (jakou jsou odbornost, organizační struktura nebo provozní zajištění). V příspěvku se zabývá otázkami: Jakými nadějemi a očekáváním je naše práce v terapeutické komunitě spojena dnes? Jak se vzájemně ovlivňují terapeutická a občanská komunita? Je pro nás ještě důležitá filozofie terapeutické komunity a dokážeme ji zřetelně zformulovat, aby reflektovala aktuální vývoj společnosti, potřeby klientů, vývoj služeb pro uživatele drog a vývoj terapeutické komunity samotné? Příspěvek se také pokusí na několika příkladech ukázat, jaké jsou prvky identity Terapeutické komunity Němčice a jak se vyvíjejí v čase.

Autor:	Barbara Janíková
Název příspěvku:	Distribuce naloxonu
Pracoviště:	NMS, ÚV ČR
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	naloxon, předávkování, první pomoc

Příspěvek shrnuje zkušenosti evropských zemí s programy distribuce naloxonu (tzv. Take Home Naloxone programy) a představí aktuální situaci ve vývoji připravovaného programu v ČR.

Autor:	Hana Jarošíková
Název příspěvku:	Rodiny uživatelů návykových látek: partnerské vztahy ovlivňované závislostí na metamfetaminu
Pracoviště:	Zotavení Brno
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Brno, metamfetamin, partnerský vztah, pervitin, recovery kouč, rodina, vztahy, závislost, zotavování

Šťastný život a špatné rodinné vztahy nejdou dohromady. Potřeba zlepšit blízké vztahy bývá tedy častou složkou našich životů, ať už se sami zotavujeme ze závislosti, máme ve své blízkosti někoho, kdo se potýká se závislostí či prostě jen žijeme mezi lidmi. Cílem příspěvku je zaměřit pozornost na rodiny a zamyslet se nad tím, jakou podporu a pomoc blízcí, specificky partneři a partnerky, potřebují a zda je pro ně v rámci stávající sítě služeb dostatečně dostupná.

V příspěvku shrnuji specifika partnerského života s člověkem, který je závislý na pervitinu, případně i v kombinaci s dalšími návykovými látkami. Rozebírám možnosti pomoci a podpory, které jeho blízcí mají v Brně a sleduji, jak tyto možnosti naplňují jejich potřeby, zda a jaké formy podpory chybí, zda díky podpoře dochází ke zotavování a ke zlepšování vztahů. Hluběji se zaměřuji na možnost využívání peer pracovníků a recovery koučů, s konkrétními kazuistikami.

Čerpám z informací získaných v roce 2019 a 2020 v rámci stáží v brněnských organizacích, z konzultací s klienty, z rozhovorů s účastníky výcviku v recovery koučování i ze svých vlastních žitých zkušeností v roli partnerky, využívající podpůrné služby.

Autor:	František Jirový
Název příspěvku:	Muž, 26 let, metamfetamin... už dávno ne. Příspěvek k proměně (klientely) komunit.
Pracoviště:	Magdaléna o.p.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	terapeutická komunita, rezidenční léčba

Tento příspěvek je součástí širší iniciativy "Terapeutická komunita model 2020-2030", v jejímž rámci se terapeuti z českých terapeutických komunit pro závislé snaží v různých oblastech a směrech zachytit současné postavení těchto zařízení na (nejenom) adiktologické scéně a možné výzvy, které před komunitami stojí. Autor tohoto příspěvku se tématy proměny klientely a s ní související proměny přístupu terapeutů a metodiky komunit již delší dobu zabývá a tento příspěvek navazuje na příspěvky minulé (specifika příjmů do komunit, práce s patologickými hráči v komunitách, klienti s duální diagnózou a individuální plány v českých komunitách, práce s týmem terapeutické komunity). V tomto příspěvku se vedle proměny klientely pokusí zaměřit i na proměnu terapeutů, terapeutických týmů a jejich smýšlení o komunitě a klientech komunity, používání terapeutických přístupů a nástrojů a vůbec poslání a postavení terapeutických komunit v dnešní době. Součástí příspěvku budou i zajímavá data o klientele komunity Magdalena nasbíraná v posledních letech.

Autor:	Kamil Kalina
Název příspěvku:	Metamfetaminové psychózy: komorbidita či součást klinického obrazu?
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK, SANANIM, z.ú.
Grantová podpora:	Institucionální program podpory Progres č. Q06/LF1; dotace RVKPP, MZ, hl.m.Prahy

Klíčová slova:	Užívání metamfetaminu – metamfetaminové psychózy – komorbidita – duální poruchy – integrovaná léčba – úzdrava
-----------------------	---

Metamfetaminové psychózy u uživatelů metamfetaminu jsou tak časté, že je leckdy pokládáme za fenomén, který k abúzu metamfetaminu organicky patří. Sdělení se pokouší nastolit jinou optiku: zabývá farmakologickými, adiktologickými, psychopatologickými a sociálně-psychologickými faktory, které ve výskytu metamfetaminové psychózy mohou hrát roli ve smyslu dispozic či protektivních činitelů. Zvláštní pozornost se věnuje vývojové dynamice metamfetaminových psychóz v průběhu dlouhodobé rezidenční léčby a klinickým zkušenostem s případy, kdy metamfetaminová psychóza vystupuje jako úvod k duální poruše. Vzhledem k potřebě integrované léčby komorbidit mohou mít tyto poznatky významné terapeutické implikace, především z toho důvodu, že metamfetaminové psychózy představují závažnou komplikaci úzdravy a kladou velké nároky na léčbu.

Autor:	Jiří Koreš
Název příspěvku:	Hráčům na dosah
Pracoviště:	Prevent99.z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	gambling, sázky, aplikace

Příspěvek má za cíl představit relativně nové způsoby kontaktování hráčů a sázkařů, sdílet zkušenosti s jejich rozvojem a diskutovat o jejich možnostech a limitech. Konkrétně se jedná o novou aplikaci s názvem Neprohraj.se, která je určena hráčům i sázkařům a v druhé řadě o projekt Sportuj bez sázek, zaměřený na spolupráci s fotbalovými kluby. Oba projekty vznikaly v druhé polovině roku 2019 pod jihočeskou Poradnou pro nelátkové závislosti Prevent99. Jejich společným jmenovatelem je nejen snaha o kontaktování potenciálních klientů v jejich prostředí, ale i obtíže spojené se vznikem něčeho nového, řešení dilemat a nejistota výsledku. V rámci příspěvku bychom také rádi sdíleli zkušenosti se spoluprací v prostředí hazardního

průmyslu a fotbalu, nebo zhodnotili první výsledky a zpětné vazby z obou projektů.

Autor:	Adam Kulhánek, Miroslava Mašlánirová
Název příspěvku:	Koncepce nekuřáckého detoxu Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Tento příspěvek byl podpořen projekty RVKPP AA-01-20 a RVKPP A-97-20
Klíčová slova:	detoxifikace – kouření – nikotin – závislost – tabák - léčba

Užívání primární návykové látky a současné kouření tabáku je mezi adiktologickými pacienty velmi častým jevem. Kouření tabáku má u adiktologických pacientů za následek široké spektrum negativních následků jak v oblasti somatického tak duševního zdraví. Zanechání kouření naopak přináší osobám léčícím se se závislostí nesporná pozitiva a napomáhá také k celkové úzdavě pacienta. Téma odvykání kouření při adiktologické a psychiatrické léčbě je opředeno mnohými mýty, které dodnes brání odborníků v implementaci nekuřáckých lůžkových provozů a motivování pacientů k zanechání kouření.

Zahraniční zkušenosti i výzkumy jednoznačně potvrzují převažující benefity nekuřáckých konceptů adiktologické léčby.

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze s podporou Centra pro výzkum a prevenci užívání tabáku v závěru roku 2019 spustila provoz plně nekuřáckého detoxifikačního lůžkového oddělení. Koncept je založen na podpoře nekouření formou náhradní nikotinové terapie, edukačně-motivačních skupin, individuálního poradenství a interakci multioborového týmu ve složení lékařů, adiktologů a zdravotních sester. V našem příspěvku představíme proces tvorby a implementace koncepce do praxe a naše zkušenosti po půlročním provozu nekuřáckého detoxifikačního oddělení.

Autor:	Marek Landa
Název příspěvku:	FAKT Abstinenci
Pracoviště:	FAKT Abstinenci, spolek přátel v zotavení z.s.

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Abstinence, svépomoc, závislost

FAKT Abstinenci: Jsme abstinující závislíci co na vlastní pěst pomáhají kde to jen jde. Máme dvě skupiny které vedou samotní klienti, pravidlo střízlivosti a chtít abstinovat je podmínkou děláme přednášky pro veřejnost i školy. Pracujeme v Červeném dvoře jako Peer konzultanti a i přes rádia a různými způsoby se snažíme říct společnosti že: Úplná abstinence je super a také mluvíme o důležitosti zapojení lidí s žitou zkušeností do služeb, protože plně věříme že to může být velkým přínosem. Jelikož zatím nespadáme do žádného dotačního programu financujeme vše ze svého. Věříme především že naše počínání má smysl.

Autor:	Vendula Loo Brtníková
Název příspěvku:	„Like“ na sociálních sítích jako novodobý metamfetamin příslušníků generace Z
Pracoviště:	ZSI Kladno
Grantová podpora:	Sekce Dětské A Dorostové Adiktologie (DADA)
Klíčová slova:	sociální sítě, metamfetamin, dětská a dorostová adiktologie, generace Z, generační rozdíly

Stejně tak, jako je užívání metamfetaminu charakteristické pro dospělé a starší uživatele návykových látek, jsou sociální sítě významným fenoménem pro klienty dětské a dorostové adiktologie. Příslušníci generace Z vyhledávají ocenění na internetu prostřednictvím „lajků“ pro podobné účinky, jako způsobuje metamfetamin – euforii, nabuzení a nárůst sebevědomí. Výzkumy dokládají, že prevalence užívání návykových látek se u dětí a mladistvých snižuje na úkor vztahu k technologiím a internetu a do odborné péče se dostávají pro jiné potíže. Přednáška se zaměřuje na možnosti přístupu k fenoménu nadužívání technologií v klinické praxi a zohledňuje generační rozdíly mezi pracovníky a klienty adiktologických služeb pro děti a dorost.

Autor:	Kateřina Lukavská, Vendula Pokorná, Adam Kulhánek
Název příspěvku:	Elektronické cigarety a středoškoláci – vnímaná rizikovitost a specifika užívání
Pracoviště:	
Grantová podpora:	Tento příspěvek byl podpořen projektem RVKPP AA-01-20 a institucionálním programem podpory Progres č. Q06/LF1
Klíčová slova:	elektronická cigareta, ENDS, nikotin, dospívající, kouření, tabák

Elektronické cigarety díky své zvyšující se popularitě přispívají ke změnám vzorců užívání nikotinu a kouření. Z hlediska věku jsou atraktivní formou zejména pro dospívající a mladé dospělé. V České republice má zkušenost s užitím e-cigarety až 60 % středoškolských studentů, necelých 20 % studentů ji užívá pravidelně. Doposud není jednoznačně zmapováno, co mezi dospívajícími způsobuje přitažlivost elektronických cigaret a které faktory naopak mohou jejich užívání předcházet.

V příspěvku představíme výzkumnou studii realizovanou Centrem pro výzkum a prevenci užívání tabáku Kliniky adiktologie, jejíž cílem bylo zjistit, jak středoškoláci vnímají rizikovitost elektronických cigaret ve srovnání s běžnými cigaretami a zahříváním tabákem. Data byla získána dotazníkovým šetřením na deseti náhodně vybraných středních školách (všeobecných gymnáziích i odborných středních školách a učilištích) v oblasti hlavního města Prahy. Šetření se zúčastnilo přes 700 studentů prvních ročníků. Vedle míry vnímané rizikovitosti elektronických cigaret na zdraví, budou prezentovány vztahy mezi vnímáním rizik e-cigaret a jejich užíváním či záměrem užívat, a také vztahy mezi vnímáním rizik a osobnostními rysy dle teorie Big Five. Výzkumná zjištění mohou napomoci k lepšímu pochopení fenoménu vapování mezi dospívajícími a také sloužit jako východisko pro vývoj preventivních programů.

Autor:	Ondřej Mikulášek, Jiří Babic
Název příspěvku:	Práce s uživateli pervitinu přes Facebook
Pracoviště:	Společnost Podané ruce o.p.s. - Terénní programy ve Zlíně

Grantová podpora:	Společnost Podané ruce o.p.s.
Klíčová slova:	pervitin, terénní práce, e-terén, facebook

Facebook (FB) je již řadu let využíván různými K-centry a terénními programy v rámci ČR, nicméně stále jde v rámci síťování o novinku. Nejdůležitějšími benefity využití Facebooku jsou získávání prvkontaktních a oslovení uživatelů drog, ale také přenos informací o službách, různých akcích a možnostech, které mohou klienti využít. Tímto způsobem se stává Facebook velice důležitou platformou, jak se služba může propojit s tak obtížně dosažitelnou skupinou, jako jsou injekční uživatelé nelegálních drog. O e-terén se zajímá i řada kolegů z jiných služeb a lze předpokládat, že za několik let bude terénní práce s uživateli pervitinu přes FB standardem. FB je prostředí, ve kterém velmi dobře fungují jen mírně modifikované metody terénní práce s uživateli OPL, které se již léta používají v reálném prostředí – především cílená kontaktní práce a nabalování nových klientů metodou sněhové koule. Touto metodou se nám povedlo oslovit klienty, ke kterým bychom se dostávali jen těžko. Od té doby, co jsme začali pracovat přes FB se nám více než ztrojnásobil počet vyměněných stříkaček. V současnosti s námi přes FB komunikuje zhruba 70-80% klientů. Řada klientů vnímá FB jako bezpečný prostor. Rizika e-terénu mohou být srovnávána s riziky v reálném prostředí. Jelikož se nám práce přes FB opravdu daří, rozhodli jsme se touto cestou předat zkušenosti z e-terénu našim kolegům z jiných center.

Autor:	Viktor Mravčík
Název příspěvku:	Užívání návykových látek a další závislosti za nouzového stavu v souvislosti s COVID-19 - souhrn dostupných dat
Pracoviště:	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, Odbor protidrogové politiky Úřadu vlády ČR
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

Příspěvek prezentuje dostupné informace o užívání návykových látek a výskytu nelátkových závislostí za nouzového stavu vyvolaného COVID-19, o

dopadech COVID-19 na nabídku drog a drogový trh, na sociální a zdravotní stav lidí, kteří užívají drogy, a o jeho souvislostech s poskytováním adiktologických služeb. Shrnuje přitom výsledky řady studií provedených na více či méně reprezentativních souborech obecné populace či uživatelů drog i informace z adiktologických služeb a dalších institucí podílejících se na realizaci politiky v oblasti závislosti v ČR.

Autor:	Mravčík, Chomynová, Janíková, Grohmannová
Název příspěvku:	Metamfetamin v ČR - souhrn situace napříč indikátory
Pracoviště:	NMS pro drogy a závislosti
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	metamfetamin, ČR, epidemiologie, užívání, dopady

Příspěvek shrne situaci v ČR specificky se vztahující k metamfetaminu (pervitinu). Pervitin je historicky hlavní droga problémových/injekčních uživatelů drog. Příspěvek shrne situaci a vývoj epidemiologických indikátorů vztahujících se k užívání v obecné populaci, mezi dětmi a mládeží, ve specifických skupinách populace, k dopadům užívání metamfetaminu na nemocnost a úmrtnost a shrne rovněž nabídku služeb, které jsou v ČR pro uživatele drog, resp. metamfetaminu k dispozici.

Autor:	Zuzana Nott, Rychnovská, Z., Fialová, Z.
Název příspěvku:	Představení konceptu recovery koučování v globálním kontextu a první výsledky výcviku recovery koučování u nás
Pracoviště:	Recovery koučové
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	recovery koučování, zotavení, peer služba, výcvik, osobní zkušenost, závislost

Cílem přednášky je představit koncept recovery koučování, jak je známý ve světě, a poté představit průběh, cíle a výsledky historicky prvního výcviku recovery koučování u nás v ČR.

Recovery koučování je progresivní koncept pomoci závislým, který je známý a úspěšný po celém světě, u nás však teprve začíná. Recovery kouč je někdo, kdo má sám osobní zpracovanou zkušenost se závislostí, a na základě této sdílené zkušenosti pomáhá klientům na jejich cestě zotavením. V zahraničí mají recovery koučové široké uplatnění a stojí často "v první linii" pomoci závislým. Jsou schopni skrze svou vlastní zkušenost rychle navázat důvěrný vztah s druhým člověkem, přirozeným způsobem podpořit jeho úsilí při překonávání závislosti a v případě potřeby ho propojit s dalšími zdroji podpory.

V roce 2019 se v ČR konal historicky první výcvik recovery koučování, organizovaný brněnskou společností Podané ruce. Intenzivní půlroční kurz na podzim 2019 úspěšně dokončilo celkem 20 uchazečů z celé republiky, kteří nyní působí v různých oblastech. Na jaře 2020 začne již druhý ročník. Součástí přednášky bude právě i zmapování oblastí, kde všude může být recovery koučování přínosem, a do jaké míry může tento přístup přispět nejen ke zlepšení a rozšíření nabídky léčby závislostí u nás, ale také k destigmatizaci závislostí vůbec.

Autor:	Robert Ochaba, Nicole Konkol'
Název příspěvku:	Fajčenie a COVID-19
Pracoviště:	Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity, Úrad verejného zdravotníctva SR, Bratislava
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	fajčenie, zdravie

Príspevok pojednáva o fajčení tabakových výrobkov ako pravdepodobného faktora na rozvoj klinicky závažných príznakov ochorenia COVID-19. Na základe viacerých dát porovnáva pravdepodobnosť vplyvu fajčenia na vznik a rozvoj ochorenia COVID-19. Takisto príspevok analyzuje vplyv užívania elektronických cigariet na vznik a rozvoj ochorenia COVID-19.

Autor:	Kateřina Sloviaková
Název příspěvku:	Poruchy příjmu potravy u uživatelů metamfetaminu

Pracoviště:	Progressive o.p.s.
Grantová podpora:	Progressive o.p.s., Stage 5
Klíčová slova:	poruchy příjmu potravy, metamfetamin, multidisciplinární přístup, závislost

Závislost na návykových látkách a poruchy příjmu potravy – dvě závažná psychická onemocnění, která mnohdy tvoří duální diagnózu. Tuto komorbiditu budeme sledovat na několika případech klientek Kontaktního centra Stage 5 a také klientek z Centra Anabell, které se věnuje poradenství v oblasti poruch příjmu potravy.

V rámci příspěvku se budeme věnovat souvislosti mezi vznikem poruchy příjmu potravy u uživatelů závislých na metamfetaminu, a také rozvoji závislosti u klientek užívajících metamfetamin jako podpůrný prostředek při poruše příjmu potravy.

Této duální diagnóze je potřeba věnovat pozornost, protože může velmi komplikovat léčbu jak závislosti, tak poruchy příjmu potravy. Souběh závislosti a poruchy příjmu potravy může vytvářet nepřekonatelnou bariéru při vstupu do léčby. V příspěvku budou nastíněny možnosti práce a motivace klientek v různých fázích jejich onemocnění.

V příspěvku budou představeny kazuistiky klientek obou center a také specifika práce s těmito klientkami.

Autor:	Nora Staňková, Martin Titman, Lenka Šulová
Název příspěvku:	Jak se domluvit nejen s perníkářem aneb Transakční analýza v nízkoprahových adiktologických službách
Pracoviště:	Drop In, o.p.s./ Katedra psychologie FF UK
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

Tématem komunikace a dlouhodobou prací s klienty v adiktologii se z různých pohledů zabývá mnoho odborníků. V oblasti terciární prevence se však mnohdy s klienty potkáme jen na pár minut nebo dokonce na pár vteřin. Jaká komunikace je v takovém případě vhodná a možná? Tématem transakční analýzy a jejího využití v komunikaci s klienty v nízkoprahových

adiktologických službách (TP a KC) se autoři příspěvku zabývají již mnoho let.

Tento příspěvek představuje závěry rozsáhlého kvalitativního výzkumu provedeného v rámci disertační práce na katedře psychologie FF UK s tématem Transakční analýza s klientem v nízkoprahových adiktologických službách, který byl proveden první autorkou příspěvku.

Bylo analyzováno 88 rozhovorů mezi klienty a pracovníky v Nízkoprahovém středisku Drop In, o.p.s., které je domovským pracovištěm prvního a druhého autora. Z výzkumu vyplývá, že i při krátkých kontaktech je třeba zvolit efektivní komunikaci, aby došlo k naplnění zakázek. Transakční analýza se ukazuje jako plodná forma myšlení o komunikaci v těchto případech a přináší pohledy využitelné nejen jejími vyznaváči. I těch pár vět při výměně stříkaček si zaslouží pozornost, protože mnohdy připravují prostor pro další práci s klientem.

Autor:	Alžběta Stromšíková, Petr Šandera
Název příspěvku:	Práce s rodiči se zkušeností s užíváním návykových látek - příběh jedné rodiny
Pracoviště:	Poradenské centrum v Brně, Společnost Podané ruce o.p.s.
Grantová podpora:	SPR
Klíčová slova:	děti, rodina, case management, kazuistika, uživatelé návykových látek

Příspěvek přináší shrnutí výstupů projektu „Podpora těhotných žen a matek (otců) užívajících návykové látky“, který probíhal pod záštitou Poradenského centra v Brně (Společnost Podané ruce o.p.s.). Ačkoli je tento unikátní projekt nesociální, přinesl cenné poznatky využitelné v praxi sociálních služeb.

Příspěvek v první části představí cíle projektu, jeho teoretická východiska a metody práce použité při práci s klienty (zejména case management, empowerment, sociální advokacie) včetně jejich kritického zhodnocení v daném kontextu. Specifikem tohoto projektu bylo zprostředkování materiální podpory, což se ukázalo jako klíčová aktivita. V rámci projektu zároveň vystala celá řada dilemat, kterým se příspěvek také věnuje.

Přednáška se rovněž zabývá náklady projektu, jeho přínosy a bilancuje jeho celkovou efektivitu.

Ve druhé části bude prezentována kazuistika spolupracující rodiny, která ukazuje využití postupů v praxi a která také poukáže na některá slabá místa v systému péče o ohrožené rodiny a děti. Cílem příspěvku je podělit se o získané zkušenosti a představit další možné přístupy k práci s rodiči se zkušeností s užíváním návykových látek.

Autor:	Kateřina Svěcená, Zuzana Rodová
Název příspěvku:	Ergoterapeut má svou roli nejen u uživatelů metamfetaminu!
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze
Grantová podpora:	PROGRES č. Q06/LF1
Klíčová slova:	ergoterapie, závislost, adiktologie

Cílem příspěvku je ukázat, jakou roli může mít ergoterapeut u klientů s různým typem závislosti, tedy nejen u uživatelů metamfetaminu.

Ergoterapeut se mimo jiné zaměřuje na oblasti:

- Soběstačnost klienta- např. zvládání domácnosti, příprava jídla, oblastí finančního managementu a práce s penězi
- Produktivita a pracovní začlenění klienta, trénink pracovních návyků
- Naplnění aktivit volného času klienta a prožitku těchto aktivit
- Návrat klienta do domácího prostředí z ústavní péče – např. jeho zvládání pobytu doma
- Trénink kognitivních funkcí klienta ve spolupráci s psychologem – z hlediska jejich vlivu na aktivity denního života
- Řešení klientovy sociální integrace – reintegrace
- Trénink náhradních strategií na zvládání stresu klientů- např. relaxace a dechového cvičení, eliminace chuti na drogu a užití návykové látky
- Nácvik potenciálních problémových situací

Při práci s klienty používá specifické ergoterapeutické diagnostické a terapeutické přístupy a metody. V rámci příspěvku budou některé ze standardizovaných hodnocení ukázány. Nastíněn bude i rozdíl mezi náplní práce ergoterapeuta a pracovního terapeuta. Dále budou představeny

ukázky dobré praxe, kde v České republice ergoterapeuté pracují s klienty se závislostí a co s nimi dělají.

Autor:	Jan Šalomoun, Alexandra Roubalová
Název příspěvku:	Quo vadis výkaznictví 2.0
Pracoviště:	Úřad vlády, odbor protidrogové politiky, projekt RAS
Grantová podpora:	Operační program Zaměstnanost
Klíčová slova:	výkaznictví, výkony v adiktologických službách

Systém výkonů je tu s námi už hezkou řádku let a neodpovídá požadavkům dnešní doby. Nastal čas na změnu. Kdy, jak a jste na ni připravení?

Autor:	Jiří Švarc
Název příspěvku:	Pokus o standardizaci délky ochranného léčení (OL) návykových nemocí
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Bohnice
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	ochranné léčení, standardy, doporučení postupy

Dochází ke standardizaci léčby vč. OL (viz publikace Švarc J et al. OL–postupy pro poskytovatele zdravotní péče. Psychiatrie pro praxi 2018). V OL lze standardizovat administrativní postupy, nikoli postupy odborné, resp. pro léčbu jednotlivých poruch již existují standardy. Bylo by však nanejvýš vhodné pokusit se v ČR sjednotit délku OL návykových nemocí. Jde o tzv. OL protialkoholní a protitoxikomanické, uložené dle § 99 odst. 2 písm. b tr. zákoníku: „Soud může uložit OL jestliže pachatel se oddává zneužívání NL, spáchal tr. čin v souvislosti s jejím užíváním.“ Na rozdíl od jiných OL toto může být ukončeno, jakmile se během jeho výkonu zjistí, že účelu nelze dosáhnout.

Vlastní data: Počet OL na 100 000 obyvatel spádového území v r. 2018:
PN v Dobřanech 23

PN Horní Beřkovice 15
 PN Brno 11,5
 PN Havlíčkův Brod 10
 PN Kosmonosy 8
 PN v Opavě 7
 PN Jihlava 7
 PN Bohnice 5,6
 PN Marianny Oranžské 5,5
 PL Petrohrad 5,2
 PL Šternberk 4,8
 PN Kroměříž 3,8
 PN Lnáře 0,5
 průměr 8,2

Důvodem různé délky OL je rozličná praxe nemocnice. Nemocnice i justice by uvítaly stanovisko odborné společnosti, např. "Délka ochranného léčení, uloženého dle § 99 odst. 2 písm. b tr. zákoníku, by neměla přesáhnout 12 týdnů." (délka je k diskuzi). To by změnilo justiční praxi a sjednotilo délku léčení (zabránilo fluktuaci pacientů).

Přednáška pojedná o současné praxe a vhodných změnách.

Autor:	Eduard Višňovský
Název příspěvku:	Novinky v léčbě závislosti od opioidov
Pracoviště:	ADDICT spol. s.r. o
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	biologická liečba závislosti - závislosť od opioidov – monokolonálne protilátky - buprenorfin – implantát – naltrexón – postupné uvoľňovanie

Perspektívou farmakoterapie závislosti od opioidov je forma medikácie, ktorá sťaží zneužitie preparátu podaním nevhodnou formou aplikácie alebo aspoň prolonguje terapeutický efekt. Alternatívou je podávanie neopioidných preparátov pri odvykacom opioidnom stave. V perspektíve stojí imunoterapia opioidnej závislosti. Dňa 30.11.2017 FDA schválila v liečbe opioidnej závislosti preparát Sublocade TM, (injekčne subkutánne

podávaný postupne sa uvoľňujúci buprenorfín). V klinickom skúšaní SUBLOCADE boli priemerné plazmatické koncentrácie buprenorfínu 2–3 ng /ml spojené s obsadením μ -opioidových receptorov $\geq 70\%$. Priemerná koncentrácia Sublocade v rovnovážnom stave bola 3,21 ng/ ml a 6,54 ng / ml pre dávky 100 mg, respektíve 300 mg. Naltrexón s postupným uvoľňovaním formou intramuskulárnych injekcií (Vivitrol) sa podáva raz za 4 týždne v dávke 380 mg. Novinkou v liečbe opioidového odvykacieho stavu je centrálne pôsobiaci alfa-2 adrenergický agonista lofexidín, ktorý je jediný neopioidný preparát schválený FDA na zmiernenie odvykacích prejavov. Probufrín – podkožný implantát, obsahujúci buprenorfín sa aplikuje pod kožu na obdobie 6 mesiacov u pacientov, kde sa dosiahla prolongovaná stabilita pri sublingválnom užívaní buprenorfínu v denných dávkach nie vyšších, než 8 mg. Buvidal predstavuje týždňové respektíve mesačné podávanie buprenorfínu iba v subkutánnej forme.

Autor:	Anna Volfová
Název príspevku:	Perníkářky v protialkoholní léčbě
Pracoviště:	Klinika adiktologie VFN a 1. LF UK
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	metamfetamin, ústavní léčba, kazuistika, závislé ženy

Klinika adiktologie VFN a 1.LF UK v Praze, známá také jako Apolinář, je z historických důvodů, nejen mezi veřejností, stále často nazývána protialkoholní léčebnou. Možná právě proto, alespoň na oddělení pro ženy, převažují v léčbě ženy se závislostí na alkoholu. V posledních letech se stále častěji objevuje polymorfní závislost, významná je kombinace závislosti na alkoholu a lécích. Ženy s primární závislostí na nelegálních látkách se na lůžkovém oddělení pro ženy také léčí, i když jsou v menšině.

Tento příspěvek má za cíl seznámit posluchače s třemi kazuistickými příběhy třech žen, které se léčily se svou závislostí na metamfetaminu v rámci ústavní léčby u Apolináře. Kromě dramatických příběhů a silných témat, jako je dospívání a mateřství, se kazuistiky také zaměřují na téma, jak se cítí uživatel nelegálních drog mezi závislými na alkoholu a zda je tato odlišnost významným faktorem, který ovlivňuje průběh léčby. S aktérkami těchto

příběhů byl realizován rozhovor. Postoje byly mapovány také na straně personálu zařízení. Je tedy výraz protialkoholní léčebna už jen přežitkem a poskytujeme zde adekvátní péči všem cílovým skupinám nebo se jedná o nereflektovaný fakt?

Autor:	Anna Volfová, Martin Svoboda, Jiří Zatřepálek
Název příspěvku:	Je třeba hájit zájmy adiktologů? Deset let ČAA - reflexe a vize
Pracoviště:	Česká asociace adiktologů, z.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	adiktolog, asociace, reflexe činnosti, profese

Česká asociace adiktologů, z.s. (ČAA) vznikla počátkem roku 2009, nedlouho poté, co studijní obor adiktologie vyslal na svět své první absolventy. A právě tito první absolventi se ujali nelehkého úkolu – založit organizaci, která hájí zájmy takto mladé profese.

V průběhu uplynulé dekády se ČAA realizovala ve významných oblastech adiktologie. Prosazení adiktologických výkonů a zahájení spolupráce se zdravotními pojišťovnami spjatými s oživením a vznikem adiktologických ambulancí, vytvoření platformy pro pravidelné setkávání adiktologů reprezentované Odbornou sekcí pro výkon profese adiktologa, podpora kompetencí v oblasti prevence, angažovanost v mnoha pracovních skupinách zabývajících se směřováním a financováním oboru a v neposlední řadě práce na celoživotním vzdělávání včetně blížícího se otevření specializačního vzdělávání.

V tomto příspěvku přinášíme vzhled do krátké a zároveň bohaté historie organizace, představujeme důležitá témata, kterými se ČAA zabývá, a prostřednictvím reflexe činnosti se s posluchači podělíme o současný revidovaný stav organizace a vizi následujícího období.

Anotace workshopů (řazeno abecedně)

Autor:	Dominik Ivanys, Alexander Kazbal, Helena Marková, Jan Skopec
Název příspěvku:	Sametovej Perník
Pracoviště:	SLON - Spolek Lidí Ohrožených Narkomanií
Grantová podpora:	SLON - Spolek Lidí Ohrožených Narkomanií
Klíčová slova:	Pervitin, Historie, Substitute, Domácí výroba

Jsme SLON - spolek lidí ohrožených narkomanií, hlas uživatelů návykových látek v širším spektru užívání i abstinence.

Rádi bychom tímto zprostředkovali pohled uživatelů pervitinu napříč několika desetiletími jeho výroby a užívání. Společně se ohlédneme za tzv. starými časy a prostřednictvím autentické výpovědi lidí, kteří sami prošli specifickým prostředím výrobců a uživatelů pervitinu (a to před i po pádu komunistického režimu, až do současnosti), osvětlíme to, co nás spojuje i rozděluje.

Proto bychom si měli ve spolupráci s odbornou společností odpovědět na několik zajímavých otázek, které podle nás mají daleký přesah do stávající kultury výroby i užívání a pomohou nám v lepší orientaci v rámci potřeb dnešních uživatelů metamfetaminu.

Jednou z častých otázek je například kvalita pervitinu před zákazem efedrinu jako základní materie pro výrobu, a jeho nahrazení pseudoefedrinem (má, či nemá destruktivnější dopad na lidskou psychiku?). V našem příspěvku bychom se chtěli dotknout i aktuálních témat, jakými jsou dosažitelnost vhodné psychoterapeutické léčby, či zamyšlení nad nutností vzniku substitučních center pro závislé na amfetaminech a jejich případná koncepce, včetně srovnání s fungujícím systémem obdobných center napříč Evropou.

Autor:	Kamil Kalina
Název příspěvku:	Balintovská skupina
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK, SANANIM, z.ú.

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	balintovská skupina – případová práce – pacienti/klienti – supervize – učení a poznání

Už více než 30 let jsou na případ zaměřené konsultační a supervizní skupiny podle Michaela Balinta v naší zemi užitečnou a oblíbenou platformou pro sdílení klinických zkušeností a získávání nových pohledů na naše pacienty/klienty, s nimiž si tak trochu nevíme rady nebo nám připadají natolik zajímaví, že se o jejich příběh chceme podělit s kolegy. Velmi dlouho však Balintovy (balintovské, balintoidní ...) skupiny nebyly na programu našich konferencí. Workshop nabízí příležitost učení a poznání v klasické struktuře, kterou si ovšem každý vedoucí poněkud modifikuje po svém.

Autor:	Josef Šedivý, Olga Hanková, Gabriela Minařík
Název příspěvku:	S klientem na chatu
Pracoviště:	SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	RVKPP
Klíčová slova:	chat, intervence, on-line, léčba

Workshop je zaměřen na zprostředkování zkušenosti klienta i terapeuta v on-line léčebné intervenci. Kapacita 20 účastníků. Ti si náhodně vylosují přihlašovací údaje do systému Internetové léčebné intervence, seznámí se s profilem sebe, jako klienta, či s rolí terapeuta a pak absolvují chat. Budou reagovat na to, co o sobě v systému zjistí. Po chatu pak proběhne reflexe jednotlivých účastníků. Workshop nabízí zajímavou zkušenost s kontaktem prostřednictvím systému Internetové Léčebné Intervence, který je sice přímý ve smyslu toho, že se komunikace odehrává v reálném čase, ale je omezený tím, že terapeut není s klientem v osobním kontaktu a jedná se jen o chat. To sice na první pohled přináší jen omezení a terapii to ztěžuje, nicméně, po několika letech zkušeností můžeme s jistotou říci, že tento styl komunikace má i své výhody. Toto poznání bychom rádi účastníkům workshopu zprostředkovali. Každý účastník musí mít svůj vlastní počítač.

Anotace posterů (řazeno abecedně)

Autor:	Dolezalova, P.; Cervenka, K.; Vojtova, V.; Kazmer, L.; Orlikova, B
Název příspěvku:	Prevalence of substance use among the Czech adolescents living in residential settings
Pracoviště:	MU Brno, NIMH
Grantová podpora:	Masarykova univerzita:Prevence rizikového chování u adolescentů v programech speciálního školství Ev. číslo: PRCH-IP-0095/2019
Klíčová slova:	prevalence, vulnerable girls and boyes, instituional setting

Although there is an extensive Risk Behaviour research conducted on adolescents coming from general epidemiological school-based milieu, the research surveying the youth living in institutionalized residential settings is very scarce. In this study, we present results of possible relationship between licit and illicit substance use among high vulnerable boys and girls. The focus of this paper is to determine the prevalence of substance use among adolescent girls and boys living in residential settings, and compare it with the general Czech adolescent population.

We conducted a quantitative survey among boys and girls living in residential settings. The prevalence estimates were calculated separate the ESPAD questionnaire, has been modified to address selected items related to drug prevalence and other aspects. The gender differences were compared. The target group 204 respondents is generally characterized by high vulnerability. The prevalence of drug use among girls and boyes living in residential setting was found to be several times higher as compared the general Czech adolescent population. The prevalence of drug use among girls and boys in residential settings is statistically significant compared to the school population. Systematic collection of further mental health data of these adolescents is therefore recommended.

Autor:	Martin Dolejš, Jaroslava Suchá, Helena Pipová
Název příspěvku:	Dotazník hraní digitálních her (DHDH)

Pracoviště:	Katedra psychologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého
Grantová podpora:	IGA_FF_2019_016 - Psychologický výzkum ve vybraných oblastech pedagogické a klinické psychologie IV
Klíčová slova:	digitální hry, závislost, psychodiagnostická metoda, DHDH

Poster představí novou psychodiagnostickou metodou – Dotazník hraní digitálních her (DHDH) – která je zaměřena na podrobnější zmapování různých aspektů hraní digitálních her a zhodnocení vztahu adolescentů k digitálním hrám v českém prostředí. DHDH cílí na veškeré digitální hry (online i offline), které je možné hrát prostřednictvím různých typů zobrazovacích zařízení (počítač, mobilní telefon, tablet, herní konzole aj.). Dotazník hraní digitálních her (DHDH) obsahuje celkem 32 položek. Metoda uvádí doporučené bodové hranice, na jejichž základě je možné respondenty kategorizovat do kategorií bezproblémového hraní, problematického hraní a závislostního hraní digitálních her. Dotazník hraní digitálních her byl testován v národní studii a v několika regionálních studiích, které potvrdily kvalitu DHDH vykazuje kvalitní psychometrické vlastnosti a vysokou vnitřní konzistenci (standardizovaná Cronbachovo alfa je 0,97 a McDonaldova omega je 0,97). Jednotlivé otázky korelují s celkovým skórem DHDH v rozmezí od hodnoty 0,59 do hodnoty 0,85. Dotazník hraní digitálních her má vysokou korelaci s kritérii používanými v rámci zahraničních škál pro měření vztahu k hraní digitálních her – Internet Gaming Disorder (IGD) ($r=0,71$) a Skala zum Computerspielverhalten bei Kindern und Jugendlichen (CSV-S) ($r=0,76$).

Autor:	Amalie Lososová, Anna Volfová, Kateřina Svěcená, Barbora Šťastná
Název příspěvku:	Studium adiktologie FRČÍ!
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	IP č. 236078-5
Klíčová slova:	Adiktologie; propagace; stimulant; studium.

Nabízíme prvotřídní zboží, které nemá na českém trhu obdoby. Dostupné pouze na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Přijďte si pro svoji dávku STUDIA ADIKTOLOGIE!

Studium je nabízeno na bakalářské a navazující magisterské úrovni. V roce 2018 jsme studijní programy v rámci reakreditace obohatili o předměty dle nejnovějších mezinárodních trendů. Důraz je kladen nejen na klinickou práci, zdravotně-sociální rozměr a evidence-based přístup, ale byly posíleny také oblasti prevence, psychoterapie či praktických dovedností.

Cílem příspěvku je rozšířit účastníkům zorničku a nechat je nahlédnout do akademického vzdělávání adiktologů, kteří v praxi pracují nejen s uživateli metamfetaminu. Profil absolventa je pro zaměstnavatele zásadní, a jeho propagace je tak jedinečnou příležitostí propojit univerzitu, zaměstnavatele a absolventy.

Odborníci varují: studium adiktologie způsobuje závislost.

Každý čtvrtý student, zejména v lednu a červnu, vykazuje příznaky zahrnující třes, nervozitu, pocení, zrychlený dech, podrážděnost. Pokud se u studentů některé z příznaků objeví, mohou se obrátit na Centrum výzkumu vzdělávání v adiktologii na Klinice adiktologie.

Adiktologie také stimuluje studenty k nadstandardním výkonům a zvýšenému zájmu o dění v oboru, vstup do praxe pak pro ně není nepříjemným detoxem. Závislost se projevuje každoročním nárůstem absolventů adiktologie působících v praxi.

Autor:	Alena Olivová, Alena Slezáčková
Název příspěvku:	Osobnostní rozvoj při zotavování se ze závislosti na omamných látkách
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	závislost, osobnostní rozvoj, omamné látky, zotavení

Mnohé se ví o negativních dopadech závislosti na život uživatele - ať jde o ty ve fyzické či psychosociální rovině. Na pozadí se však mohou odehrávat významné transformativní změny osobnosti, kterým by měla být věnována stejně tak významná část naší pozornosti. Důkazem i inspirací nám k tomu mohou být neurokognitivní výzkumy, poukazující na případy, kdy při

dlouhodobé abstinenci docházelo k příbytku šedé hmoty mozkové u dřívějších uživatelů nad její původní úroveň. Studie nabízí přehled dosavadních poznatků, které se zaměřují na osobnostní rozvoj, následovaný po prodělané závislosti na návykových látkách. Popisuje a integruje výsledky z devíti studií, které jsou dále diskutovány, a poukazuje na nejednotné přístupy ve volbě výchozích teoretických konceptů či výzkumných designů. Z přehledu citovaných studií vyplývá, že význam zotavování jde mnohem dále, než je pouhá absence látky. Ač na případné profitování ze závislosti autoři nahlíží z různých výchozích pozic, shodují se v mnohých výstupech, jako je např. důležitost sociální podpory, vnímání procesu zotavování jako příležitosti k novému životu či zesílení pocíťovaného smyslu života. Studie vybízí k citlivosti při terapeutické práci s adiktologickou klientelou, k vytváření a posilování takových podmínek, které jedince mohou přivést k uvědomění a využívání nabitých zkušeností pro získání stability a navýšení kvality svého života.

ABECEDNÍ SEZNAM PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE

Ústní sdělení

Alkohol a harm reduction

Distribuce naloxonu

Ekonomická kvantifikace společenských nákladů užívání alkoholu, tabáku, nelegálních drog a hazardního hraní v ČR

Elektronické cigarety a středoškoláci – vnímaná rizikovost a specifika užívání

Ergoterapeut má svou roli nejen u uživatelů metamfetaminu!

Fajčenie a COVID-19.

FAKT Abstinenci

Faktory ovlivňující adherenci k léčbě HCV infekce u nitrožilních uživatelů drog

Hráčům na dosah

Identita TK Němčice – kde jsme dnes?

Jak se domluvit nejen s pernákářem aneb Transakční analýza v nízkoprahových adiktologických službách

Jak se učím spolupracovat s OSPODem

Je třeba hájit zájmy adiktologů? Deset let ČAA - reflexe a vize

Koncepce nekuřáckého detoxu Kliniky adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

„Like“ na sociálních sítích jako novodobý metamfetamin příslušníků generace Z

Metamfetamin - z ČR do Afghánistánu a zpět aneb máme světu co říct?

Metamfetamin v ČR - souhrn situace napříč indikátory

Metamfetaminové psychózy: komorbidita či součást klinického obrazu?

Muž, 26 let, metamfetamin... už dávno ne. Příspěvek k proměně (klientely) komunit

Novinky v léčbě závislosti od opioidů

Perníkářky v protialkoholní léčbě

Pokus o standardizaci délky ochranného léčení (OL) návykových nemocí

Poruchy příjmu potravy u uživatelů metamfetaminu

Práce s rodiči se zkušeností s užíváním návykových látek - příběh jedné rodiny

Práce s uživateli pervitinu přes Facebook

Představení konceptu recovery koučování v globálním kontextu a první výsledky výcviku recovery koučování u nás

Quo vadis výkaznictví 2.0

Rodiny uživatelů návykových látek: partnerské vztahy ovlivňované závislostí na metamfetaminu

Užívání návykových látek a další závislosti za nouzového stavu v souvislosti s COVID-19 - souhrn dostupných dat

Zkušenost lidí, kteří berou nelegální drogy, s procesem formování participativní skupiny

Zpráva o činnosti patientského sdružení

Workshopy

Balintovská skupina (max. 12 osob)

S klientem na chatu

Sametovej Perník

Postery

Dotazník hraní digitálních her (DHDH)

Osobnostní rozvoj při zotavování se ze závislosti na omamných látkách

Prevalence of substance use among the Czech adolescents living in residential settings

Studium adiktologie FRČÍ!

ABECEDNÍ SEZNAM PŘEDNÁŠEJÍCÍCH A AUTORŮ POSTERŮ

Babic, J.
Bednář
Černý, J.
Cervenka, K.
Chomynová
Čtvrtečková, M.
Dolejš, M.,
Dolezelova, P.
Fajlová, Z.
Feifer
Fidesová, H.
Franc, L.
Fraňková, S.
Gavurová, B.
Grohmannová
Hanková, O.
Hloušek, R.
Hulík, M.
Ivanys, D.
Jandová, Z.
Janíková, B.
Jarošíková, H.
Jinochová, G.
Jirový, F.

Kalina, K.
Kazbal, A.
Kážmér, L.
Konkol', N.
Koreš, J.
Kreidlová, M.
Kulhánek, A.
Landa, M.
Loo Brtníková, V.
Lososová, A.
Lukavská, K.
Marková, H.
Mašlániová, M.
Merta, D.
Mikulášek, O.
Minařík, G.
Mravčík, V.
Nott, Z.
Ochaba, R.
Olivová, A.
Orlíková, B.
Pipová, H.
Pokorná, V.
Rchynovská, Z.

Rodová, Z.
Roubalová, A.
Šalomoun, J.
Šandera, P.
Šedivý, J.
Skopec, J.
Slezáčková, A.
Sloviaková, K.
Šperl, J.
Staňková, N.
Šťastná, B.
Stromšík, A.
Suchá, J.
Šulová, L.
Švarc, J.
Svěcená, K.
Svoboda, A.
Tarhaničová, M.
Titman, M.
Višňovský, E.
Vojtova, V.
Volfová, A.
Zatřepálek, J.

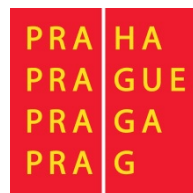
za finanční podporu děkujeme:

Hlavnímu partnerovi konference:

abbvie

Partnerům konference:

Úřad vlády České republiky

a

Swixx Biopharma s.r.o.

SBORNÍK ABSTRAKT

XXVI. mezinárodní konference Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP a 59. mezinárodní konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP AT sekce Slovenskej psychiatrickej spoločnosti

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.
Za jazykovou a obsahovou stránku anotací a názvů příspěvků
odpovídají autoři.

Editor: PhDr. Denisa Manková, Ph.D.
Odpovědný redaktor: PhDr. Denisa Manková, Ph.D.
Technický redaktor: Ing. BcA. Luděk Wellart